

דפים כו – כז

לא. א. כלים העשויים מחומר אחד ומצופים בחומר אחר – מה דינם לענין קבלת טומאה?
ב. אלו הם כלי המקדש / המזבחות שאינם מקבלים טומאה?

א. שלחן ודולפקי (– מין כסא) שחיפום בשייש ולא נשתייר בהם מקום מגולה בר–שימוש [מקום הנחת כוסות. ולרבי יהודה (אף) מקום הנחת החתיכות] – אינו מקבל טומאה, שהולכים אחר הציפוי והרי כלי אבנים אינם מקבלים טומאה.
לדברי ריש לקיש, אם היה עשוי מעצים יקרים, אינו בטל לגבי ציפוי ומקבל טומאה. ורבי יוחנן חולק. ועוד אמר רבי יוחנן לריש לקיש בתשובה לשאלתו, שאין הבדל בין ציפוי עומד לציפוי שאינו עומד (– שאינו מחובר היטב לכלי. ויש מפרשים: ציפוי דק וקלוש שאין לו עמידה בפני עצמו. ערש"י ותוס'). ואין הבדל בין ציפוי החופה את לבזבזיו (= שפתו מסביב) לשאינו חופה.
יוצא מן הכלל הזה השלחן (שליד המזבח. עתוס'), שהכתוב קראו עץ אף על פי שמצופה, הלכך ציפוי בטל אליו ונידון ככלי עץ. וכן המזבחות אף על פי שהם מצופים, לדעה אחת בטל הציפוי לגביהם (מפני שמזבח הנחושת נקרא מזבח אבנים, ומזבח הזהב הוקש אליו (עפ"י הר' אלחנן). או מפני שנקרא מזבח עץ. עפ"י רש"י). או אפשר שלפי דעה זו לעולם אין הכלי מקבל טומאה מפני הציפוי. כן משמע ברמב"ם. ויש דעה החולקת כדלהלן. (ולדעה זו י"ל שאף השלחן טמא משום הציפוי. עפ"י הר' אלחנן).
לשיטת הרמב"ם (כלים ד,ד), כלי עץ המצופה מתכת אינו מטמא אפילו יש בו בית קיבול, משום שהציפוי מביטל הכלי, ואף הציפוי עצמו אינו מקבל טומאה. ודעת הראב"ד הפוכה, שאפילו כלי עץ פשוטים או העשויים לנחת, אם הם מצופים מתכת – טמאים וכן דעת הרא"ש כלים יא,ד והר"ש כלים כב,א).

ב. כל הכלים שבמקדש מקבלים טומאה, ואף השלחן שהוא כלי עץ אינו נחשב ככלי עץ שעשוי לנחת מפני שהיו מגביהים אותו ומראים אותו לעולי רגלים, להראות חיבתם של ישראל לפני המקום שנעשה להם נס בלחם הפנים.
המזבחות אינם מקבלים טומאה מפני שהם כקרקע. דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: מפני שהם מצופים. ללשון אחת בגמרא חכמים מטמאים מפני הציפוי שהיה מנחושת / מזהב. וללשון אחרת חכמים מטהרים מפני שהציפוי בטל לגוף המזבח (שנקרא מזבח אבנים; מזבח עץ וכנ"ל). הלכה כלשון אחרונה, לטהר.

ברוך רחמנא דסייען הגיען עד כען